

**UCHWAŁA NR XI/179/19
RADY MIASTA BYDGOSZCZY**

z dnia 24 kwietnia 2019 r.

**w sprawie przyjęcia sprawozdania z realizacji Programu Aktywności Lokalnej dla Miasta Bydgoszczy na
lata 2018 – 2025 za rok 2018**

Na podstawie art. 4 ust. 1 pkt 3, art. 12 pkt 4 oraz art. 92 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie powiatowym (Dz.U. z 2019 r. poz. 511) w związku z art. 110 ust. 10 oraz art. 112 ust. 13 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1508, poz. 1693, poz. 2192, poz. 2354, poz. 2529; z 2019 r. poz. 271)

uchwala się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się sprawozdanie z realizacji Programu Aktywności Lokalnej dla Miasta Bydgoszczy na lata 2018-2025 za rok 2018 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Wiceprzewodniczący Rady Miasta

Ireneusz Nitkiewicz

Załącznik do uchwały Nr XI/179/19
Rady Miasta Bydgoszczy
z dnia 24 kwietnia 2019 r.

**Sprawozdanie z realizacji Programu Aktywności Lokalnej Miasta Bydgoszczy
na lata 2018-2025 za rok 2018**

Uchwałą Nr LIX/1248/18 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 25 kwietnia 2018 roku przyjęto Program Aktywności Lokalnej Miasta Bydgoszczy na lata 2018 – 2025 . Celem głównym Programu jest realizowanie polityki integracji społecznej poprzez aktywizowanie lokalnej społeczności, ze szczególnym uwzględnieniem środowisk zagrożonych wykluczeniem społecznym i tym samym przeciwdziałanie zjawisku wykluczenia społecznego. Realizacji celu głównego służą instrumenty aktywnej integracji o charakterze społecznym, edukacyjnym i zdrowotnym.

Działania w ramach Programu zakładają stopniowe przechodzenie od działań zabezpieczających i osłonowych do aktywizujących, w pierwszym rzędzie realizowanych w ramach pracy socjalnej.

Oznacza to uruchomienie różnorodnych instrumentów aktywnej integracji, których ostatecznym celem jest szeroko rozumiana integracja społeczna, tj. pełne uczestnictwo osób i rodzin w życiu społecznym.

Cele szczegółowe to:

- aktywna integracja osób zagrożonych wykluczeniem społecznym;
- stworzenie płaszczyzny dialogu obywatelskiego;
- poprawa jakości życia poprzez zaspokajanie potrzeb społecznych;
- wskazanie wzorców prawidłowych postaw społecznych;
- aktywizowanie do zaangażowania w sprawy lokalne.

Priorytetem podejmowanych działań jest przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu, które oznacza brak lub ograniczenie możliwości uczestnictwa, wpływania i korzystania z podstawowych instytucji publicznych oraz rynków, które powinny być dostępne dla wszystkich. Należy podkreślić, że nawet najlepiej zorganizowana pomoc nie rozwiąże w pełni istniejących problemów. Głównym założeniem działań aktywizujących społeczność lokalną jest wspieranie i wzmacnianie potencjału społecznego oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi. Włączenie osób wykluczonych w aktywne życie społeczne, nabieranie wiary we własne możliwości, rodują duże nadzieje na powrót do aktywnego życia w społeczeństwie. Postępowanie takie jest zgodne z podstawowymi zasadami życia społecznego, a w szczególności zasadą pomocniczości, partycypacji społecznej i współodpowiedzialności.

W niniejszym sprawozdaniu przedstawione zostaną działania podejmowane przez pracowników socjalnych sześciu Rejonowych Ośrodków Pomocy Społecznej , które miały na celu pobudzenie i aktywizację społeczności lokalnych.

REJONOWY OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ „BARTODZIEJE”

Działania na rzecz różnych grup mieszkańców .

1. Pomoc osobom doświadczającym przemocy.

Specjaliści pracy socjalnej wraz z dzielnicowymi z Komendy Rejonowej Policji Bydgoszcz – Śródmieście wspólnie rozwiązywali indywidualne przypadki. Celem spotkania było przedstawienie nowych możliwości rozwiązywania zgłaszanych problemów związanych z konfliktami rodzinnymi, chorobą psychiczną, uzależnieniem alkoholowym, lekowym oraz niedostatkiem materialnym. W czasie dyżurów w ROPS „Bartodzieje” Klienci uzyskali informację dot. możliwości jakimi dysponują placówki oferujące specjalistyczne i bezpłatne wsparcie prawne, terapeutyczne, psychologiczne i mediacyjne. Motywowano do współpracy z pracownikami socjalnymi i dzielnicowymi celem modyfikowania działań na każdym etapie sprawy.. Klienci wysoko ocenili uzyskaną kompleksową pomoc oraz wsparcie psychiczne

2. Pomoc osobom niepełnosprawnym oraz ich opiekunom.

Punkt Informacyjny na festynie „Bądźmy razem” w zorganizowanym przez Zespół Szkół Nr 31 i Stowarzyszenie „Na przekór” spotkaniu pracownik Rejonowego Ośrodka Pomocy Społecznej „Bartodzieje” udzielał wyczerpujących informacji na temat wsparcia niepełnosprawnych. Uczestnikami festynu były osoby niepełnosprawne i ich opiekunowie. Najczęściej zadawane pytania dotyczyły możliwości skorzystania przez osoby niepełnosprawne z pomocy jaką oferuje Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w ramach środków PFRON - Dział rehabilitacji osób niepełnosprawnych.

Spotkanie informacyjne dla opiekunów osób zależnych.

Wychodząc naprzeciw problemom opiekunów osób zależnych pracownicy socjalni ośrodka we współpracy z Parafialnym kołem Caritas przy parafii Matki Boskiej Zwycięskiej zorganizowali grupę

wsparcia dla opiekunów osób zależnych : osób niepełnosprawnych, przewlekle chorych i starszych. Uczestnicy spotkań borykają się z podobnymi problemami . Dzięki uczestnictwu w grupie mogli uzyskać wsparcie od innych uczestników grupy , którzy przeżywają podobne trudności a także porady specjalistów. Animatorem na spotkaniach jest pracownik socjalny, doświadczony w pracy z osobami niepełnosprawnymi.

3. Działania na rzecz rodzin z dziećmi .

Warsztaty dla mieszkańców osiedla Bartodzieje

Pracownik socjalny Rejonowego Ośrodka Pomocy Społecznej Bartodzieje, przedstawiciele Komendy Policji „Śródmieście” oraz Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej reprezentowali instytucje wspomagające na spotkaniu warsztatowym zorganizowanym w Szkole Podstawowej nr 32 przy ul. Bałtyckiej 59 . W spotkaniu uczestniczyli uczniowie, rodzice oraz grono pedagogiczne. Celem rokrocznie odbywających się warsztatów było przeprowadzenie diagnozy środowiska szkolnego, lokalnego (osiedla) oraz miasta. W trakcie warsztatów poruszano bieżące problemy występujące w szkole i otoczeniu lokalnym oraz powody ich występowania. Podjęto próbę znalezienia rozwiązań. W wyniku przeprowadzonych warsztatów określono priorytety działań dla współuczestniczących instytucji oraz Rady Osiedla na okres najbliższych 12 miesięcy.

Określonym priorytetem dla pomocy społecznej było zorganizowanie w październiku 2018 grupy samopomocowej dla opiekunów osób zależnych. W wyniku spotkania wyłoniono grupę osób zainteresowanych udziałem w spotkaniach.

Natomiast przeprowadzenie działań związanych z poprawą poczucia bezpieczeństwa planowane jest w lutym 2019, natomiast związane z ograniczeniem wykluczenia społecznego samotnych seniorów w kwietniu 2019).

Wycieczka Bydgoskim Tramwajem Wodnym

W wycieczce brały udział dzieci wraz z rodzicami, grupa wyruszyła w podróż „Linia Staromiejską”. Największą atrakcją podczas rejsu było przepłynięcie przez Służę Miejską. Miejsce to wywołało wielkie zainteresowanie nie tylko wśród najmłodszych. Podczas rejsu można było dostrzec zainteresowanie, ciekawość, spojrzenie na znane już miejsca z innej perspektywy. Podróż zakończyła się pamiątkowym zdjęciem z kapitanem statku „Słonecznik”.

4. Pozostałe działania kierowane do mieszkańców rejonu:

Akcja upiększania otoczenia w rejonie baraków socjalnych przy ulicy Harcerskiej.

Mieszkańcy budynków nr 9, 15a, 15b przy ul. Harcerskiej podjęli inicjatywę upiększenia swojego miejsca zamieszkania. W dniach poprzedzających akcję wspólnie uporządkowali teren wokół budynków, przygotowali miejsca do nasadzeń drzewek i krzewów. Drzewka i krzewy na potrzeby tej akcji pozyskano do sponsorów. Pracownicy socjalni wspólnie z mieszkańcami posadzili rośliny. Jeden ze sponsorów przekazał na potrzeby mieszkańców kolejną darowiznę. Pracownicy socjalni wraz z mieszkańcami z ulicy Harcerskiej kontynuowali upiększenie terenu wokół bloków socjalnych. Po wykonaniu prac, mieszkańcy wysoko ocenili współpracę z pracownikami , która przyniosła im satysfakcję i zadowolenie ze zmiany terenu wokół miejsca zamieszkania.

Rozwój umiejętności manualnych

Warsztaty decoupage - techniki zdobienia odbyły się w pomieszczeniach świetlicy „Puchatek” przy ulicy Przemysłowej . W zajęciach wzięło udział 13 osób. Zaproszeni goście podziwiali na wystawę prac prowadzącej szkolenie instruktorki. Po krótkim wprowadzeniu dotyczącym historii i pochodzenia sztuki ozdabiania, uczestnicy pod okiem instruktorki wykonywali własne dzieła. Powstały świeczniki, słoiczki, ozdoby na choinkę, wazon i pojemniki na drobiazgi. Warsztat był okazją do budowania pozytywnych wzmocnień, poznania umiejętności mogących w prosty sposób odmienić wnętrza uczestników szkolenia, a także do nawiązania nowych znajomości i integracji.

Edukacja w zakresie aktywnego i ciekawego spędzenia czasu wolnego

Dzięki współpracy z Klubem Turystów Górskich im. Klimka Bachledy przy Oddziale Miejskim PTTK odbyła się prelekcja krajoznawcza , w której wzięli udział seniorzy. Na ciekawych fotografiach, powstałych podczas licznych imprez zapoznali się z ciekawymi miejscami w Bydgoszczy i okolic.

Kolejną imprezą zorganizowaną z Klubem Turystów była wycieczka krajoznawcza w Dolinie Brdy, znanej jako Dolina Sandrowa Brdy – Dolina Smukalska. Spotkania i wycieczka przysporzyły satysfakcji zarówno uczestnikom jak i pracownikom socjalnym ROPS „Bartodziej”

REJONOWY OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ „BŁONIE”

Od 2015 roku przy Rejonowym Ośrodku powstał z inicjatywy pracowników socjalnych Klub Seniora „Lawendowa Przystań”. Wspólnie z seniorami pracownicy socjalni przygotowywali wiele ciekawych spotkań i imprez.

Prelekcja "Bezpieczeństwo Seniorów" z udziałem Policji.

Omówienie zagadnień związanych z metodami oszustw, wyłudzeń, kradzieży (w tym metoda tzw. „na wnuczka”). Zaznajomienie ze sposobami radzenia sobie w niebezpiecznych sytuacjach. Wskazanie na potrzebę czujności w kontaktach z osobami nieznanymi, uwrażliwienie uczestników na potencjalne zagrożenia dla tej grupy wiekowej.

Spotkanie walentynkowe – ze śpiewem i poezją.

Wspólne śpiewanie piosenek o miłości, recytacja poezji miłosnej, loteria fantowa, tańce. Spotkanie miało charakter integracyjny – towarzyski. Przy dźwiękach muzycznych szlagierów, wymieniano się poglądami o roli uczuć w każdym momencie życia człowieka.

Spotkanie wielkanocne – tradycje i obyczaje Świąt Wielkanocnych.

Wspólne biesiadowanie nawiązujące do śniadania wielkanocnego z udziałem Klubowiczów, a także pracowników i Dyrekcji Ośrodka. Rozmowa na temat tradycji świątecznych w domach naszych uczestników, wymiana doświadczeń. Atrakcją była recytacja utworów poetyckich przez jedną z senierek.

Prelekcje: "Pokochaj swoje marzenia", "Jakie mamy talenty, co o nich wiemy".

Rozmowy dotyczące ważności i znaczenia marzeń oraz fantazji w życiu każdego człowieka. Druga część spotkania była poświęcona ludzkim talentom i zdolnościom zarówno tym znanym i nieznanym.

Podjęte zagadnienia miały na celu promowanie zdrowego stylu życia oraz uświadomienie seniorom, że marzenia warto mieć i spełniać w każdym wieku. Natomiast intencją drugiej części spotkania było poznanie i nauka praktycznych sposobów doskonalenia, rozwoju oraz odkrywania posiadanych uzdolnień.

Spotkanie o tematyce papieskiej: "Pamiętamy" – poezja Jana Pawła II.

Recital poezji Jana Pawła II w wykonaniu bydgoskiej poetki Kornelii Kijak. Przedstawienie zarysu 27-letniego pontyfikatu Papieża, działalności pasterskiej i jego twórczości literackiej. Wspólne śpiewanie pieśni religijnych. Celem było uczczenie 13 rocznicy śmierci Jana Pawła I

Spotkanie integracyjne z uczestnikami Uniwersytetu Trzeciego Wieku (WSG).

Zapoznanie się, zabawa taneczna, karaoke i wspólne muzykowanie naszych klubowiczów z seniorami w/w uniwersytetu.

Aktywny udział seniorów w osiedlowym festynie rodzinnym "Śluzy".

Klubowicze wraz z pracownikami socjalnymi uczestniczyli w konkursach z nagrodami, euroloterii oraz treningu "zummy". Była także możliwość wykonania badania analizy składu ciała. Imprezie towarzyszył występ lokalnych zespołów muzycznych, a jej celem była integracja międzypokoleniowa, promocja zdrowia oraz aktywnego spędzania czasu w środowisku lokalnym.

Prezentacja i promowanie Klubu Seniora „Lawendowa Przystań” podczas Trzeciego Pikniku Bydgoskich Organizacji Pozarządowych.

Piknik odbył się na Wyspie Młyńskiej. Swoją działalność seniorzy mogli zaprezentować wśród 80 organizacji pozarządowych. Wspólnie z seniorami pracownicy socjalni oglądali ciekawe pokazy i występy artystyczne oraz sportowe. Zapoznano się z szeroką ofertą organizacji promujących swoją działalność i zachęcających do aktywności społecznej.

Przemarsz kapeluszkowy – włączenie się w coroczne obchody miejskiego wydarzenia.

Seniorzy uczestniczyli w X Edycji Przemarszu Kapeluszkowego zorganizowanego przez "Stowarzyszenie z Potrzeby Serca". Przemarsz barwnego korowodu na czele z orkiestrą dętą przeszedł ulicami miasta. Celem

tego przedsięwzięcia jest aktywizacja seniorów, ich integracja oraz zwrócenie uwagi na starszego człowieka w społeczeństwie. Zaprezentowanie fantazyjnych nakryć głowy nadało kolorytu całemu wydarzeniu.

Powakacyjne spotkanie przy grillu w Wyższej Szkole Gospodarki.

Udział w imprezie zorganizowanej przez Uniwersytet Trzeciego Wieku. Uczta kulinarna, zabawa taneczna i liczne konkursy z nagrodami. Celem spotkania była integracja środowisk senioralnych oraz aktywizacja tej grupy wiekowej.

Spotkanie pod hasłem: "Samotność seniora".

Uczestnicy opowiadali o znaczeniu swoich bliskich, roli w ich codziennym życiu. Za najważniejsze osoby w życiu seniorzy uważają rodzinę – współmałżonka, dzieci, wnuki. Ważni są także przyjaciele – zwłaszcza dla osób mieszkających samotnie.

Głównym celem tego spotkania było ukazanie wartości związanych z rodziną oraz tego jak ważne jest pielęgnowanie relacji rodzinnych.

Udział Klubowiczów w otwarciu Bydgoskiego Centrum Organizacji Pozarządowych i Wolontariatu.

Dla seniorów przygotowano wiele atrakcji – występy artystyczne, prezentacje bydgoskich organizacji senioralnych, wystawy prac senioralnych, stoisko informacyjne ZUS. Celem wyjścia było poznanie działalności oraz oferty Centrum, a także włączanie seniorów w życie społeczne miasta.

Wyjście do Multikina na seans filmu „Dywizjon 303”.

Wybór filmu nieprzypadkowy. Kino wojenne było inspiracją do późniejszej dyskusji dotyczącej tego okresu w naszej historii. Niektórzy z seniorów pamiętają te trudne czasy, inni znają je tylko z opowieści. Dzięki wspólnym wyjściom uczestnicy klubu mają dostęp do kultury, a tym samym poszerzają swoje horyzonty.

Zabawa andrzejkowa i wieczór magii dla uczestników Klubu Seniora.

Wspólna zabawa taneczna z poczęstunkiem, nawiązanie do ludowych zwyczajów i obrzędów andrzejkowych. Integracja i rozrywka dla Klubowiczów.

Wizyta w Środowiskowym Domu Samopomocy "Słoneczko", integracja z uczestnikami, wspólna zabawa andrzejkowa.

Na spotkanie seniorzy zostali zaproszeni przez uczestników ŚDS „Słoneczko”. Wspólna zabawa, tańce, konkursy uatrakcyjniły spotkanie. Jego celem była integracja tych dwóch środowisk oraz uwrażliwienie na problemy ludzi niepełnosprawnych.

Spotkanie Wigilijne z oprawą muzyczną.

Występ zespołu muzycznego działającego przy WSG oraz Męskiego Chóru Halka w bibliotece publicznej "Błonie" wprowadził wszystkich zgromadzonych w przedświąteczny nastrój.

Następnie klubowicze zostali zaproszeni na wigilijny poczęstunek. Nie zabrakło wzajemnych życzeń, dzielenia się opłatkiem, śpiewania kolęd. Spotkanie miało na celu podtrzymywanie tradycji bożonarodzeniowych oraz stworzenie możliwości wspólnego świętowania w gronie klubowiczów.

Działania na rzecz rodzin.

Warsztaty edukacyjne dla matek

Asertywność cz. I - spotkanie edukacyjne z udziałem pedagoga. Nakreślenie definicji asertywności, z przełożeniem na konkretne przykłady, zdobywanie umiejętności jej stosowania w sytuacjach życia codziennego, tj. wobec dzieci, partnera oraz innych osób ze swojego otoczenia.

Wspólne świętowanie Dnia Kobiet.

Pogadanka na temat kobiecości, roli kobiety we współczesnym świecie, doświadczanych życiowych trudów. Integracja i nawiązywanie bliższych relacji wśród uczestniczek. Panie otrzymały upominki kosmetyczne z okazji swojego święta.

Asertywność cz. II.

Kontynuacja tematu z miesiąca stycznia, dalszy stopień wtajemniczenia w to zagadnienie. Praca warsztatowa Pań w małych grupach, praktyczny trening stosowania zdobytych umiejętności.

Warsztaty o tematyce przemocy w rodzinie z udziałem przedstawicieli Policji.

Informacje dotyczące procedury „Niebieska Karta”, możliwe kroki prawne zabezpieczające przed doznawaniem przemocy, wskazanie dostępnych form wsparcia. Stworzenie możliwości indywidualnego poradnictwa w zakresie trudnych spraw rodzinnych uczestniczek.

Piknik rodzinny w osiedlowym parku na Błoniu.

Nawiązanie do Dnia Matki oraz Dnia Dziecka. Przygotowano liczne atrakcje dla dzieci i ich opiekunów, m.in. konkurencje sportowe z nagrodami, zabawy plastyczne, plenerowy poczęstunek. Główną atrakcją był udział Straży Pożarnej, zaprezentowano dzieciom specyfikę pracy strażaków oraz stosowany przez nich sprzęt. Promowanie wspólnych aktywności rodzinnych.

Spotkanie organizacyjno – integracyjne w związku z naborem nowych uczestniczek warsztatów.

Zapoznanie z misją warsztatów oraz dotychczasową działalnością. Wspólne tworzenie programu na kolejne miesiące spotkań, rozeznanie potrzeb i oczekiwań uczestniczek co do zagadnień tematycznych. Wzajemne poznanie się.

Wpływ telewizji na zachowanie dzieci”.

Warsztat prowadzony przez Zespół Profilaktyki Społecznej, Nietletnich i Patologii Komisariatu „Błonie”. Zwrócono matkom uwagę na zbyt długi czas, w którym dzieci oglądają telewizję. W ramach uświadamiania problemu jednocześnie wskazano jak łagodzić skutki oglądania telewizji przez dzieci, jak rozmawiać z nimi i nauczyć rozróżniać świat fikcyjny od realnego. Rywalizacja między rodzeństwem, czyli „Kto zaczął...” - spotkanie z pedagogiem.

Poradnictwo w zakresie jak pomóc dziecku zaakceptować nowego członka rodziny, jak postępować w sytuacjach konfliktów między rodzeństwem, jak nauczyć dziecko budować prawidłową relację i zażyłość, która utrzyma się od dzieciństwa, aż po dorosłe życie. Spotkanie świąteczne z Mikołajem.

Kolędowanie przy wspólnym stole uczestniczek warsztatów z dziećmi wraz z pracownikami socjalnymi oraz Kierownikiem Ośrodka. Dzieci otrzymały paczki świąteczne od Mikołaja. Celem spotkania była integracja uczestniczek, podtrzymywanie tradycji bożonarodzeniowych oraz promocja warsztatów dla mam.

Wolontariat

W ośrodku prowadzone są działania o charakterze wolontarystycznym. Pracownicy socjalni propagują ideę działań na rzecz drugiego człowieka, zawierają porozumienia o wykonywaniu świadczeń najczęściej wolontariusze kierowani są do rodzin z dziećmi w celu pomocy edukacyjnej dzieciom oraz do osób starszych, niesamodzielnych wymagających wsparcia. Z każdym wolontariuszem zawierana jest umowa o świadczenie pracy w ramach wolontariatu.

REJONOWY OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ „FORDON”

ROPS Fordon podejmował liczne inicjatywy na rzecz aktywizacji seniorów, integracji międzypokoleniowej, działań związanych z wyrównywaniem szans dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych, przedsięwzięć dla osób uzależnionych, dotkniętych przemocą, osób niepełnosprawnych i ubogich.

Działania skierowane do dzieci i młodzieży miały na celu nie tylko wzbogacenie form spędzania czasu wolnego, ale także wymiar edukacyjno - kulturalny, jak i rzeczowy.

Współpraca z Niemieckim Stowarzyszenie „Bundesbiker – Motorsportgruppe des Bundes e.V”.

1. **Stowarzyszenie** było sponsorem prowadzonych projektów socjalnych.

W ramach projektów socjalnych:

- zakupione zostały vouchery na przedstawienie baletowe „Królewna Śnieżka”, w Operze Nova,
- zorganizowano mini zawody sportowe i przekazano dzieciom wyprawki szkolne.

- **Centrum Nowoczesności Młyn Wiedzy w Toruniu** - ze środków otrzymanych ze Stowarzyszenia zorganizowano wyjazd do Centrum Nowoczesności Młyn Wiedzy w Toruniu. Młodzież miała okazję uczestnictwa w zabawach naukowych.
- **Moduł kulturalno-edukacyjny** - dzieci z opiekunami odbyły podróż do ESCAPE ROOM w „FABRYCE SNÓW”
- wyjście do Teatru Polskiego w Bydgoszczy na spektakl „Motyle” - przedstawienie dedykowane dla dzieci w wieku szkolnym i przedszkolnym.

2. **Współpraca z Młodzieżowym Domem Kultury nr 5 w Bydgoszczy** - od kilku pracownicy socjalni mają możliwość typowania dzieci i młodzieży do udziału w bezpłatnych zajęciach, półkoloniach, zajęciach szermierki, teatralnych, plastycznych, muzycznych oferowanych przez MDK.

3. **Imprezy kulturalno-sportowo-edukacyjne dla różnych grup wiekowych podopiecznych** organizowane przez pracowników socjalnych ROPS Fordon

- **jasełka** organizowane na terenie Ośrodka we współpracy z dziećmi ze świetlicy „Kącik” ze Zgromadzenia Sióstr Miłosierdzia św. Wincentego A'Paulo oraz pozyskanego sponsora, fundatora upominków. Wydarzenie to pozwoliło na integrację międzypokoleniową ponad 70 osób z Fordonu.
- **wielkanocne warsztaty origami** dla ponad 50 podopiecznych. Zajęcia dla kilku pokoleń odbyły się we współpracy z dziećmi świetlicy środowiskowej „Wodny kraj” oraz „Smocza Grota”. Spotkanie miało na celu integrację międzypokoleniową i zachęcanie seniorów do aktywnego spędzania czasu wolnego. Dekorowanie mazurków, które ufundowała firma cukiernicza umilał występ dzieci.
- **piesza wycieczka po Starym Fordonie** zorganizowana dla seniorów oraz dzieci ze świetlicy „Kącik” i „Wodny Kraj” poprowadzona przez Stowarzyszenie Miłośników Starego Fordonu. Trasa wycieczki obejmowała zapoznanie z najważniejszymi punktami i zabytkami architektonicznymi Starego Fordonu. Łącznie w wydarzeniu uczestniczyło 40 osób
- **Festyn pod hasłem „Wszyscy jesteśmy dziećmi”** to największa impreza organizowana przez pracowników socjalnych dla mieszkańców Fordonu od kilku lat. Uczestnikami były rodziny z dziećmi, osoby niepełnosprawne i seniorzy. Ponad 150 osób korzystało z wielu atrakcji muzycznych, kulinarnych oraz sportowych. Zajęcia dla dzieci wzbogacone zostały wizytą Straży Pożarnej, motocyklistów oraz możliwością zapoznania się z replikami pistoletów i karabinów. Festyn zorganizowano przy współudziale Stowarzyszenia „Razem dla Fordonu” i wielu bydgoskich przedsiębiorców.
- **Wigilijne spotkanie kilku pokoleń**. W spotkaniu uczestniczyły dzieci z rodzicami, seniorzy oraz osoby niepełnosprawne na terenie ROPS Fordon przy udziale Klubu Seniora „Niezapominajki”, dzieci ze świetlicy „Kącik” oraz dzieci ze Szkoły Podstawowej Towarzystwa Selezjańskiego. Spotkanie miało charakter wielowymiarowy, ponieważ oprócz integracji stanowiło także okazję do edukowania dzieci na temat tradycji i zwyczajów bożonarodzeniowych.

Działania rzecz seniorów - Klub Seniora „Niezapominajki”

Z uwagi na wzrastającą liczbę osób starszych, samotnych, niepełnosprawnych pracownicy ROPS Fordon wyszli naprzeciw potrzebom środowiskowym i założyli w czerwcu 2018r. Klub Seniora „Niezapominajki” zraszając seniorów z Osiedla Fordon. Cykliczne cotygodniowe spotkania należało zintensyfikować do dwóch spotkań tygodniowo przy ciągle wzrastającej liczbie uczestników, których obecnie jest 20.

Ważnym aspektem w pracy z seniorami były zajęcia socjoterapeutyczne z zakresu komunikacji, które spoiły grupę i pozwoliły na budowę swobodnych relacji między uczestnikami. Realizowanie celów gwarantowały także zajęcia manualne z wykorzystaniem wszystkich dostępnych materiałów m.in. przygotowanie kartek świątecznych, choinek oraz stroików do udekorowania stołu wigilijnego. Zachęcano również do działań motywujących fordońskich seniorów do aktywności w aspekcie rozwoju kulturowego, poprzez

Seniorzy brali udział w **wydarzeniach muzycznych** w Filharmonii Pomorskiej i Pałacu w Ostromecku. Na spotkania z nimi zapraszane były osoby, których prelekcje służyć miały poprawie m.in. bezpieczeństwa nestorów.

Odbyło się **spotkanie z policjantami** KP Bydgoszcz-Fordon. Omawiane były m.in. metody oszustw „na wnuczka” i „na policjanta” oraz schemat postępowania w sytuacjach zagrażających zdrowiu i życiu seniorów.

Ratownik medyczny przeprowadził warsztaty z pierwszej pomocy w trakcie których seniorki uczyły się jak reagować w przypadku nagłych wypadków. Dużą atrakcją dla uczestniczek okazała się część praktyczna, podczas której mogły nie tylko zadawać pytania, ale także spróbować wykonywać czynności ratujące życie.

Seniorzy chętnie brali udział w spotkaniu **„Rzeka zdrowia”** zorganizowanym przez Studenckie Towarzystwo Naukowe Collegium Medicum UMK oraz Urząd Miasta Bydgoszczy, podczas których mogli wykonać darmowe badania USG, EKG, badania równowagi, siły mięśniowej. Skorzystali także z porad dietetycznych, wiedzy specjalistów z zakresu cukrzycy oraz pierwszej pomocy.

Seniorzy uczestniczyli również w zajęciach realizowanych przez terapeutów i psychologów firmy LauxMed na zlecenie **Bydgoskiej Lokalnej Grupy Działania „Dwie Rzeki”** w ramach projektu „Wsparcie w zakresie kosztów bieżących i animacji Stowarzyszenia Bydgoska Lokalna Grupa Działania „Dwie Rzeki”. Atrakcjami były: taniec zumba, ćwiczenia pilates, pogadanka nt. bezpieczeństwa w domu i poza domem oraz na temat oszustw handlowych, warsztaty z pierwszej pomocy.

Od września 2018r. wychodząc naprzeciw oczekiwaniom dorosłych osób niesamodzielnych z Bydgoszczy Fundacja „WIATRAK” w partnerstwie z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Bydgoszczy realizuje projekt współfinansowany w ramach regionalnego programu operacyjnego woj. kujawsko-pomorskiego na lata 2014-2020 –EFS skierowany do osób po 60. roku życia, którego głównym celem jest wspieranie zaradności osobistej, rozwój oraz utrzymanie funkcji i sprawności społeczno - kulturalnych oraz podtrzymywanie zdrowia psychicznego.

4. **Punkt Informacyjno-konsultacyjny ds.przeciwdziałania przemocy w rodzinie** - pracownicy ROPS Fordon podjęli także działania środowiskowe mające na celu pomoc dla osób dotkniętych przemocą, od czerwca 2018 działa Punkt, do którego zgłaszać mogli się wszyscy, którzy oczekiwali pomocy w zakresie przeciwdziałania przemocy oraz osoby, które doświadczyły przemocy. Dobrą praktyką było także wykorzystanie mediacji jako formy pomocy dla podopiecznych w sprawach rodzinnych i małżeńskich prowadzonych przez certyfikowanego mediatora.

5. **Pomoc osobom z uzależnieniami**

Istotnym wydarzeniem był organizowany po raz VIII Marsz „Integracja w trzeźwości”, który skupił osoby, promujące ideę trzeźwości. Marsz z Centrum Pomocy dla Bezdomnych Mężczyzn w Bydgoszczy do Rynku w Starym Fordonie został zorganizowany we współpracy z Fundacją Inkubator Społeczny w maju 2018r. Po przemarszu w siedzibie ROPS Fordon i BORO-y przy ul.Porazińskiej odbył się piknik dla uczestników.

6. **Pomoc rzeczowa dla podopiecznych od sponsorów** - w grudniu 2018r. zorganizowane zostały paczki świąteczne przy współudziale pracowników KP Fordon oraz młodzieży ze Szkoły Towarzystwa Salezjańskiego. Najbardziej potrzebujący podopieczni otrzymali je kilka dni przed wigilią.

REJONOWY OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ „ŚRÓDMIEŚCIE”

1. **Klub seniora „Bociana Oaza”**

Od 2017 roku pracownicy socjalni ROPS „Śródmieście” podejmują działania środowiskowe skierowane do Seniorów, organizując **Klub Seniora „Bociana Oaza”**.

W 2018 roku w realizację działań środowiskowych aktywnie zaangażowanych było czterech pracowników socjalnych. Działaniami środowiskowym objęto 25 Seniorów zamieszkujących przede wszystkim w rejonie działania ROPS „Śródmieście”.

W okresie od stycznia do grudnia 2018 r. odbyły się 43 spotkania Klubu Seniora „Bociana Oaza”, które cieszyły się dużym zainteresowaniem mieszkańców dzielnicy Bocianowo. Spotkania odbywały się w świetlicy mieszczącej się w siedzibie ROPS „Śródmieście”, jak również w instytucjach i organizacjach pozarządowych funkcjonujących w społecznej przestrzeni.

Edukacja zdrowotna

W lutym 2018r. zorganizowano spotkanie z przedstawicielami Stowarzyszenia Udarowcy. Seniorzy dowiedzieli się jak stosować profilaktykę przeciwudarową, zasady udzielania pierwszej pomocy w sytuacji wystąpienia udaru oraz charakterystyczne cechy udaru i przebieg choroby.

W ramach cyklu „Zdrowie i bezpieczeństwo” Seniorzy uczestniczyli w warsztatach z zakresu pierwszej pomocy, przeprowadzonych przez dzielnicowych Komisariatu Policji Bydgoszcz- Śródmieście. Seniorzy mieli możliwość ćwiczenia reanimacji na fantomie pod okiem ratownika medycznego. Podczas tego spotkania omówiono również zagrożenia, które mogą czyhać na osoby w wieku podeszłym- oszustwa „na wnuczka”, czy „policjanta”. Wiedza zdobyta podczas tych warsztatów wspomaga funkcjonowanie Seniorów w świecie, który często ciężko im zrozumieć.

Edukacja kulturalna

W ramach cyklu spotkań pn. „Kultura jest fajna!” Członkowie Klubu Seniora dwukrotnie uczestniczyli w seansach kinowych. Dla znacznej części Seniorów była to pierwsza wizyta w kinie od kilkudziesięciu lat.

Nawiązano współpracę z Galerią Stan Użytku mieszczącą się przy ul. Śniadeckich 4. W ramach tej współpracy Seniorzy uczestniczyli w Warsztatach Fryzur Koczki- Loczki- samodzielne przygotowanie fryzur oraz glinianych masek. Uczestniczyli w wydarzeniu organizowanym przez Galerię Stan Użytku „My młodzi niepodlegli!”.

Jedno z tych spotkań uświetniła również lokalna artystka Pani Małgorzata Mówińska- Zyśk, która mimo złego stanu zdrowia maluje obrazy, pisze poezję i gra na skrzypcach. Spotkania te pozwoliły Seniorom na kontakt z szeroko rozumianą kulturą.

Warsztaty bębniarskie były jedną z największych atrakcji, którą mogliśmy zaoferować Klubowiczom. Przeprowadzone zostały przez Pana Piotra Schutta. Podczas spotkania seniorzy mieli niepowtarzalną możliwość grania na bębnach djembe oraz bliskiego spotkania z kulturą Afryki.

Spotkania integracyjne

W maju w ramach „Spotkań z nauką” Seniorzy uczestniczyli w Bydgoskim Festiwalu Nauki. Na Uniwersytecie Kazimierza Wielkiego podczas warsztatów Laboratorium Babcy i Dziadka mieli okazję dowiedzieć, jak w ciekawy i niedrogi sposób przygotować prawdziwe eksperymenty dla swoich wnucząt. Podczas drugiego dnia Bydgoskiego Festiwalu Nauki uczestniczyli w warsztatach sesji pielęgnacji twarzy.

Cyklicznie w spotkaniach Seniorów uczestniczą również harcerze z 10 Bydgoskiej Drużyny Harcerzy. Celem nadrzędnych tych spotkań jest integracja międzypokoleniowa, która pozwala na aktywne uczestnictwo w życiu młodego pokolenia. Podczas tych spotkań młodzież przygotowała przedstawienie oraz koncert pieśni patriotycznych i harcerskich.

Warsztaty na różne tematy.

Systematycznie realizowane są **warsztaty plastyczne**, które są formą relaksu i wypoczynku poprzez sztukę. Dają poczucie sprawstwa, samozadowolenia i satysfakcji ze swoich działań. Poza tym czynności wykonywane przez Seniorów podczas warsztatów plastycznych usprawniają motorykę małą i dużą rąk. Warsztaty plastyczne są również okazją do zacieśniania więzi społecznych i nawiązywania prawidłowych relacji międzyludzkich.

W okresie wakacji odbyły się spotkania z przedstawicielkami Schroniska dla zwierząt w Bydgoszczy w ramach projektu „**Srebrny czas dla ludzi i zwierząt**”. Seniorzy dwukrotnie odwiedzili bydgoskie schronisko. Podczas tych spotkań była okazja, aby spędzić czas z psami i kotami, które czekają na adopcje. Wizyty te były wzruszającym przeżyciem, które pozytywnie wpływa na podniesienie poziomu empatii i współczucia dla słabszych, bezbronnych istot.

W czerwcu Klub Seniora „Bociania Oaza” uczestniczył po raz drugi w **Przemarszu Kapeluszuwym**. Udział w takiej imprezie pozwala Seniorom na integrację społeczną.

Ważnym elementem działalności Klubu Seniora jest również kultywowanie tradycji. W listopadzie przeprowadzono taneczną **imprezę andrzejkową**. Natomiast w grudniu **zorganizowano Wigilię** uświetnioną koncertem kolęd.

W ramach działań środowiskowych, pracownicy socjalni podejmują również działania z zakresu reklamy i promocji działalności Klubu: w czerwcu uczestniczyliśmy w III Pikniku Organizacji Pozarządowych, we wrześniu w II Forum Seniorów Gazety Pomorskiej, w październiku w Dniu Seniora w Bydgoskim Centrum Organizacji Pozarządowych i Wolontariatu.

Informacja o działalności Klubu Seniora „Bociania Oaza” rozprzestrzeniła się wśród społeczności lokalnej, co skutkowało w 2018 roku deklaracją uczestnictwa w zajęciach Klubu dziesięcioro nowych Uczestników.

2. Klub Senior + w Bydgoszczy przy ul. Fredry 3

W 2018r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej utworzył Klub Seniora dofinansowany w ramach rządowego Programu SENIOR + na lata 2015-2020. Siedziba klubu mieści się w Bydgoszczy przy ul. Fredry 3.

Utworzenie klubu miało na celu w szczególności zapewnienie wsparcia osobom nieaktywnym zawodowo w wieku 60+, poprzez umożliwienie korzystania z różnego rodzaju ofert.

Klub Senior + oferuje zajęcia prozdrowotne w zakresie fizjoterapii i aktywności ruchowej (zajęcia z elementami pilatesu, jogi, relaksacji i gimnastyki korekcyjnej), terapii zajęciowej (decoupage, scrapbooking, cardmaking, haft, robótki ręczne, zajęcia plastyczne i rękodzielnicze, muzykoterapię, zajęcia konstrukcyjne z klockami LEGO, zajęcia integracyjne.

Klub wyposażony jest w sprzęt sportowy oraz artykuły i materiały plastyczne niezbędne do prowadzenia zajęć. Oprócz ramowych propozycji zajęć klub oferuje również uczestnictwo w wydarzeniach kulturalnych (kino, teatr, opera, filharmonia). W planach są również wycieczki edukacyjne.

Udział w zajęciach jest bezpłatny i ma na celu poprawę jakości życia seniorów w środowisku lokalnym, zapewnienie seniorom wsparcia oraz pomocy adekwatnej do ich potrzeb i możliwości wynikających z wieku i stanu zdrowia, w tym wsparcia specjalistycznego, integracji seniorów, zwiększenia zaangażowania seniorów w życie społeczności lokalnych, promowania aktywnego starzenia się.

Zajęcia w klubie odbywają się od poniedziałku do piątku w godzinach od 8.00 do 15.00 i cieszą się dużym zainteresowaniem. Klub dysponuje 15 miejscami, natomiast chęć uczestnictwa w zajęciach klubu zadeklarowało 65 osób spełniających kryterium wiekowe.

W działalność i rozwój klubu zaangażowanych na stałe jest 2 pracowników socjalnych. Oprócz spotkań w siedzibie klubu, regularnie prowadzone są zajęcia poza ośrodkiem. Zaangażowano do współpracy lokalne grupy wsparcia.

3. Przyjazny Patrol

ROPS „Śródmieście” koordynuje realizację Programu „Przyjazny Patrol”, Koordynacja działań polega na przyjmowaniu zgłoszeń o konieczności wizytowania środowisk zagrożonych i przekazywaniu tych zgłoszeń do dyżurującego patrolu. Po odbyciu się patrolu, przyjmowane są notatki służbowe opisujące podjęte działania i przekazywane są odpowiednim jednostkom. ROPS „Śródmieście” sporządza okresowe sprawozdania z działalności „Przyjaznego Patrolu”. W 2018r. odbyło się 88 patroli.

REJONOWY OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ „SZWEDEROWO”

Klub Seniora „Babie lato ”

Pracownicy socjalni ROPS „Szwederowo ” od roku 2017 prowadzą działania środowiskowe skierowane do Seniorów. Początkowo podejmowano działania mające na celu aktywizację społeczną osób starszych poprzez uczestnictwo w rozmaitych wydarzeniach kulturalnych organizowanych przez miasto Bydgoszcz.

W 2018 roku ukonstytuował się **Klub Seniora „ Babie Lato”**. Tym samym poszerzono spectrum działań o edukację zdrowotną, w tym propagowanie zdrowego stylu odżywiania i aktywności fizycznej oraz edukację poznawczą.

Realizacją działań środowiskowych zajmowali się pracownicy socjalni ROPS „Szwederowo”, którzy objęli działaniami grupę 15 Seniorów. Wielokrotnie odbiorcami naszych działań byli uczestnicy Środowiskowego Domu Pomocy Słoneczko i uczestnicy Warsztatów Terapii Zajęciowej oraz społeczność lokalna Szwederowa.

W okresie od stycznia do grudnia 2018 r. odbyło się 70 spotkań Klubu Seniora „Babie Lato”. Spotkania odbywały się w siedzibie Miejskiej Biblioteki Publicznej filia Błonie oraz gościliśmy na spotkaniach edukacyjno-kulturalnych w organizacjach pozarządowych funkcjonujących na terenie Bydgoszczy.

W ramach edukacji zdrowotnej odbyło się sześć spotkań podczas których Uczestnicy mogli m.in. posłuchać porad dietetyka, przygotować potrawy zgodnie z jego zaleceniami, wykonać badania poziomu cukru we krwi, pomiaru ciśnienia, zbadać wzrok i słuch, zasięgnąć porady lekarskiej oraz wykazać się aktywnością fizyczną:

- piknik „W zdrowym ciele, zdrowy duch”;

- piknik w Nadleśnictwie Białe Błota;
- spotkanie edukacyjne Zdrowie Seniora w Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej;
- spotkanie edukacyjne Dzień Seniora;
- "Biała sobota" w Centrum Onkologii;
- Grota solna;
- wykład w ramach Bydgoskiego Festiwalu Nauki „Zanim pacjent zostanie skierowany na koronarografię”.

W ramach spotkań kulturalno-edukacyjnych odbyło się 18 spotkań w tym m. in. Dzień Babci i Dziadka połączony z prelekcją policjanta z Komisariatu Policji Bydgoszcz- Szwederowo dotyczącą omówienia zagrożeń czyhających na osoby starsze (metody oszustwa „na wnuczka”, „na policjanta”, „na inkasenta” itp.) oraz warsztatami pierwszej pomocy, Dzień Kobiet z „Salonikiem Piękności” przygotowanym przez pracowników socjalnych pod okiem zaproszonej wizażystki, zwiedzanie Ogrodu Botanicznego, udział w warsztatach „Lawendowe tajemnice”, rejs statkiem po Brdzie, wizyta studyjna w Teatrze Polskim i wizyta na sali operacyjnej w ramach Bydgoskiego Festiwalu Nauki, udział w warsztatach „Bezpieczny Senior” przygotowanych przez Kujawsko-Pomorskie Centrum Kultury, wykłady i warsztaty przygotowane przez pracowników socjalnych p.n. „Bydgoszcz w naszych wspomnieniach” czy „Dzień Zaduszny” w ramach którego przygotowano prelekcję dotyczącą tradycji związanych z czczeniem pamięci zmarłych oraz odwiedziliśmy cmentarz przy ulicy Kcyńskiej, składając znicze na grobach pomordowanych Żołnierzy Wyklętych.

Seniorzy wzięli udział w cyklu spotkań „Bydgoszcz za zamkniętymi drzwiami ” i „Bydgoszcz Industrialnie” w ramach których zwiedzili:

- Wieża Ciśnień
- Schronisko dla zwierząt
- Cmentarz Starofarny
- Fabryka Telefonika Kabel
- Fabryka Obrabiarek do Drewna
- Exploseum
- Barka Lemara,
- Wyszogród
- Stary Fordon
- Gazownia
- Muzeum Okręgowe.

W ramach cyklu spotkań kulturalnych Klubowicze trzykrotnie uczestniczyli w seansach filmowych kina polskiego w tym obejrzeli m.in. nominowany do Oscara film „Zimna Wojna”, wysłuchali szeregu koncertów muzyki poważnej w ramach Bydgoskich wtorków muzycznych organizowanych przez Akademię Muzyczną, koncertów przy Fontannie „Potop” i Ostromecku, kabaretów, dwukrotnie odwiedzili też Operę Nova, gdzie obejrzeli interesujące spektakle, uczestniczyli na koncercie Anny Wyszkonii oraz zorganizowanym przez pracowników socjalnych Andrzejkowym wieczorze wórb i zabaw. Obejrzeli przedstawienie „Alladyn” przygotowane przez pracowników i uczestników Domu Dziennego Pobytu Senior.

Z okazji świąt seniorzy uczestniczyli w przygotowanym wspólnie śniadaniu wielkanocnym oraz w Wigilii organizowanej przez Zakon Maltański.

Rozwijane były również umiejętności manualne Seniorów podczas trzech warsztatów – decoupage, tworzenia bukietów z liści i kreatywnych warsztatów tworzenia kartek świątecznych.

W ramach poznawania kultury i tradycji regionu Klubowicze i Sympatycy udali się z pracownikami w bliskie i dalekie podróże m.in. do Inowrocławia, Torunia, Malborka, Gdańska, Poznania, Poledna i Chrystkowa, Gniezna. Podczas wyjazdów obcowano z fauną i florą, zwiedzano bydgoską Papugarnię, Ogród Botaniczny. Seniorzy uczestniczyli w rajdzie ornitologicznym w Smukale i krajoznawczym w Uroczysku- Prodni oraz podziwiali pola lawendy w Leszczach.

Nawiązano bliską współpracę z Klubem Seniora działającym w kościele pw. Bożego Ciała w Bydgoszczy przy ul. Jesionowej 24. Na spotkaniu z seniorami promowano działalność Ośrodka, wydawano kartę seniora i kopertę życia, przeprowadzono warsztaty wizażu z udziałem gościa specjalnego. Seniorzy chętnie korzystali z proponowanych przez pracowników ośrodka imprez i atrakcji.

Działania na rzecz rodzin, osób niepełnosprawnych.

Podejmowane przez nas działania były adresowane nie tylko do seniorów, ale również dla rodzin z dziećmi.

Chcąc zapewnić atrakcje całej rodzinie, łączyć pokolenia, przeciwdziałać marginalizacji osób niepełnosprawnych oraz promować działania na rzecz rodziny realizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej uczestniczyliśmy w spotkaniach i imprezach im dedykowanych:

- mecz żużlowy
- miting lekkoatletyczny
- bajkowe ferie w bibliotece
- Noc z Andersenem
- warsztaty artystyczne
- karuzela Europark Krasnal
- „Wieczór Marzeń” w ZOO
- piknik Caritas „Bądźmy razem”

REJONOWY OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ „ WYŻYNY”

1. Klubu Seniora „Radość”

Klub Seniora „Radość” powstał w 2017 r. z inicjatywy pracowników socjalnych ROPS „Wyżyny”.

Szereg działań wspierających lokalną społeczność osób starszych realizowane były w partnerstwie ze Stowarzyszeniem Bydgoska Pomoc Społeczna w Bydgoszczy ul. Kapuściska 10 oraz z Przychodnią VITAMED ul. Kościuszki 35 w Bydgoszczy. Miejscem realizacji działań w szczególności był ROPS „Wyżyny” oraz w.wym. Stowarzyszenie.

Spotkania okolicznościowe

Działania, które zostały zrealizowane skupiły się na wskazywanych potrzebach przez osoby starsze. Przeprowadzono spotkania pod nazwą „Kultywowanie polskich tradycji, zwyczajów i obrzędów”, m.in. obchody Dnia Babci i Dziadka, Dnia Kobiet, spotkania z okazji Świąt Wielkanocnych oraz Bożego Narodzenia.

Warsztaty rękodzielnicze

Klub Seniora „Radość” to również miejsce w którym Seniorzy nabywają nowe umiejętności rękodzielnicze. W trakcie realizowanych warsztatów osoby starsze uczą się wykonywać własnoręcznie kartki okolicznościowe, tworzyć ozdoby z wikliny papierowej, ozdoby świąteczne, czy też w ciekawy i kreatywny sposób przyozdabiać kapelusze.

Warsztaty kulinarne

Warsztaty kulinarne w ramach aktywizowania seniorów do samopomocy, są prowadzone w ramach wolontariatu senioralnego na rzecz pozostałych uczestników Klubu Seniora „Radość”, przy wsparciu pracowników socjalnych. W ten sposób, seniorzy mają okazję do wymiany własnych doświadczeń, umiejętności kulinarnych, wspomnień potraw lokalnych z domów rodzinnych, jednocześnie poznając sposoby na wartościowe i zdrowe jedzenie

Wsparcie specjalistyczne

Wsparcie psychospołeczne osób, które ukończyły swoją aktywność zawodową, zmniejszyły aktywność społeczną jest istotnym czynnikiem w akceptacji zachodzących zmian w życiu prywatnym, społecznym oraz w sferze biologicznej i zdrowotnej seniorów.

W związku dostrzeżoną potrzebą w nabyciu kompetencji psychospołecznych seniorów zorganizowano warsztaty „**Jak powiedzieć NIE – kilka słów o asertywności**”. Działanie miało na celu poprawę bezpieczeństwa seniorów oraz nabycie umiejętności do reagowania na nieuczciwych sprzedawców i oszustów *metodą „na wnuczka, „na policjanta”*.

W celu uatrakcyjnienia wydarzeń, spotkaniom z seniorami towarzyszyły również przygotowane pogadanki z pedagogiem m. in. na temat znaczenia kobiet w historii i w dniu dzisiejszym.

Profilaktyka zdrowotna

ROPS „Wyżyny” wychodząc naprzeciw oczekiwaniom członków Klubu Seniora, nawiązał współpracę z Przychodnią VITAMED ul. Kościuszki 35 w Bydgoszczy. W ramach wolontariatu pracowniczego, specjaliści przychodni przeprowadzili dla seniorów warsztaty „Zdrowe żywienie”- analiza potrzeb żywieniowych osób starszych oraz prawidłowej diety, warsztaty „Profilaktyka zdrowia” czyli nabycie wiedzy i umiejętności nt. chorób wieku podeszłego, warsztaty „Aktywność fizyczna seniora” - znaczenie i sposoby oraz warsztaty „Pierwsza pomoc”- jak reagować w sytuacji zagrożenia zdrowia i życia (w szczególności w sytuacji zawału, udaru, omdleń, zatruc, cukrzycy).

W ramach wsparcia specjalistycznego, seniorzy mieli okazję zbadać ciśnienie, oraz poziom cukru we krwi, skonsultować własne przypadłości zdrowotne i otrzymać nieodpłatnie poradę medyczną.

Zaangażowanie służby ochrony zdrowia na rzecz seniorów jest niezwykle istotna.

Aktywność fizyczna

Mając na celu motywowanie seniorów do zwiększania aktywności fizycznej w 2018 r. zaangażowanie seniorów do udziału w warsztatach tanecznych poprzedzających imprezę Andrzejkową oraz zapewniono ww. trening oraz spacer z kijkami nordic walking.

Prowadzone działania miały na celu nie tylko poprawę zdrowia, ale także zwiększenie jakości życia seniorów, oraz utrzymania samodzielności życiowej, jak najdłuższego zamieszkiwania w swoim środowisku i przeciwdziałanie kierowaniu do placówek instytucjonalnych.

Zwiększenie dostępności osób starszych do imprez i wydarzeń kulturalnych i sportowych

III Piknik Bydgoskich Organizacji Pozarządowych

W trakcie imprezy, seniorzy zaprezentowali wyroby rękodzielnicze wykonane w trakcie spotkań w ramach Klubu Seniora „Radość”. Odwiedzający nasze stoisko mieli okazję skosztować przygotowanych domowych wypieków. Przy stoisku seniorzy mogli nieodpłatnie skorzystać z poradnictwa specjalistów z Przychodni Vitamed w Bydgoszczy w zakresie zdrowego żywienia, chorób układu krążenia oraz wykonać pomiar glukozy i ciśnienia tętniczego krwi.

X Przemarsz Kapeluszy oraz VI Juwenalia Uniwersytetów III Wieku

Głównym organizatorem wydarzenia było Stowarzyszenie „Z Potrzeby Serca” w Bydgoszczy. Seniorzy prezentowali swoje kapelusze, przyozdobione kwiatami z krepy podczas warsztatów rękodzielniczych oraz uczestniczyli w atrakcjach przygotowanych z tej okazji. Był to czas na poznanie i integrację z Uniwersytetami II Wieku oraz Klubami Seniora z regionu kujawsko- pomorskiego.

Wycieczka do Gdyni

Seniorzy z Klubu Seniora „Radość” i Domu Dziennego Pobytu „Kapuściska” wzięli udział w wycieczce do Gdyni. W trakcie wyjazdu seniorzy m.in. odwiedzili Akwarium Gdynskie oraz spacerowali po Skwerze Kościuszki i nadmorskiej plaży. W wyjeździe wzięło udział 35 osób.

Zwiedzanie Ogrodów Hellerówka w Bydgoszczy

Członkowie prowadzonego Klubu Seniora „Radość” wraz z pracownikami socjalnymi dzięki współpracy ze Stowarzyszeniem Bydgoska Pomoc Społeczna w Bydgoszczy uczestniczyli w wyjeździe do Ogrodów „Hellerówka” znajdujących się przy ul. Szamarzewskiego 52 w Bydgoszczy.

W trakcie wycieczki, seniorzy zwiedzali z przewodnikiem różnego rodzaju aranżacje ogrodów, a także mieli okazję skorzystać z porad w zakresie ogrodnictwa.

Wycieczka do Inowrocławia

Seniorzy z Klubu „Radość” wraz z seniorami Domu Dziennego Pobytu „Kapuściska” wzięli udział w wyjeździe do Inowrocławia na XVII Spartakiadę Osób Niepełnosprawnych. W trakcie pobytu

w Inowrocławiu, Seniorzy uczestniczyli w spacerze po Parku Solankowym, mieli okazję obserwować występy zespołów tanecznych i zasad udzielania pierwszej pomocy.

II Forum Seniora Gazety Pomorskiej

Pracownicy socjalni oraz członkowie Klubu Seniora „Radość” wzięli udział w II Forum Seniora organizowanym przez Gazetę Pomorską w Bydgoskim Centrum Targowo- Wystawienniczym.

Spotkanie poświęcone było szeroko rozumianej problematyce senioralnej z naciskiem na aktywizację i integrację środowiska seniorów z województwa. W trakcie Forum, promowane były podejmowane działania na rzecz lokalnej społeczności seniorów oraz prowadzonego Klubu Seniora „Radość”.

Forum Seniora Bydgoskiej Rady Seniora

Bibliotece Głównej Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy odbyło się Forum Seniora, którego organizatorem była Bydgoska Rada Seniorów działająca przy Urzędzie Miasta Bydgoszczy. Celem forum była integracja osób w podeszłym wieku i przeciwdziałanie marginalizacji i wykluczeniu społecznemu seniorów. Wsparcie w dostępie do działań kulturalnych. Promowanie aktywnego udziału seniorów w kreowaniu lokalnej polityki senioralnej.

2. Projekty socjalne

Projekt socjalny „Akademia Fit Seniora- To Nasze Miejsce ! To Nasz czas!”

Projekt socjalny - jest to zespół działań podejmowanych przez gminę w celu poprawy sytuacji życiowej osób, rodzin i grup zagrożonych ubóstwem, marginalizacją czy wykluczeniem społecznym.

Projekt socjalny „Akademia Fit Seniora - To Nasze Miejsce! To Nasz Czas!” to pierwsza taka inicjatywa Ośrodka, w którą zaangażowała się organizacja pozarządowa – Stowarzyszenie Bydgoska Pomoc Społeczna w Bydgoszczy, jednostka samorządu terytorialnego MOPS w Bydgoszczy ROPS „Wyżyny” oraz placówka ochrony zdrowia Przychodnią Vitamed znajdująca się przy ul. Kościuszki 35 w Bydgoszczy.

Pracownicy wymienionych jednostek świadczyli pracę w ramach projektu w formie wolontariatu pracowniczego. W działania zaangażowano seniorów, którzy również w ramach wolontariatu prowadzili spotkania na rzecz beneficjentów projektu.

Celem projektu było podjęcie próby wydłużenia samodzielności życiowej seniorów oraz podniesienie jakości ich życia poprzez zwiększenie świadomości i wiedzy wśród grupy seniorów na temat zdrowego stylu życia i ochrony zdrowia.

W Projekcie wzięło udział 50 seniorów uczęszczających do Domu Dziennego Pobytu „Kapuściska” oraz seniorów z lokalnej społeczności w wieku 60+, w tym członków Klubu Seniora „Radość” funkcjonującego przy Rejonowym Ośrodku Pomocy Społecznej „Wyżyny”.

W ramach projektu zrealizowano:

- Piknik Akademii FIT Seniora pt. Profilaktyka zdrowia u osób starszych
- Warsztaty w zakresie profilaktyki zdrowia ze specjalistami Przychodni Vitamed
- treningi i spacerzy nordic walking
- warsztaty rękodzielnicze
- udział w spektaklu w Teatrze Polskim
- warsztaty kulinarne w zakresie zdrowego żywienia
- seans w kinie .

Projekt socjalny „Akademia 60+”

Projekt skierowany do osób w wieku 60+ uczęszczających do Domu Dziennego Pobytu ul. Kapuściska 10 prowadzonego przez Stowarzyszenie BPS oraz członków grupy nieformalnej zrzeszającej się w Klubie „Radość” działającego przy ROPS „Wyżyny”.

Celem projektu była integracja seniorów z lokalnego środowiska, przeciwdziałanie samotności i wykluczeniu społecznemu osób starszych.

W ramach projektu zrealizowano:

- Warsztaty manualne - "Kreatywne kartki okolicznościowe z origami
- Spotkanie z okazji Narodowego Święta Niepodległości 11 listopada
- Wspólne śpiewanie pieśni patriotycznych odbyło się dzięki wsparciu zaproszonego Chóru "HALKA"
- Warsztaty manualne - "Świąteczne skrzaty"
- Warsztaty taneczne
- Wyjście do Manufaktury Słodczy "Karmelowa Kraina"
- Warsztaty kulinarne "Świąteczne pierniki"
- Świąteczne kolędowanie z chórem "HALKA", MODRACZEK", "ZNP".
- Wigilia dla seniorów i osób samotnych zagrożonych wykluczeniem społecznym

Poprzez realizację projektu udzielono również wsparcia psychospołecznego grupie 65 seniorów zagrożonych samotnością i wykluczeniem społecznym w ramach spotkania okolicznościowego - Wigilii dla osób starszych i samotnych.

Podczas realizacji projektu wykorzystano potencjał, doświadczenie i wiedzę seniorów.

3. Punkt Informacji Obywatelskiej

Punkt Informacji Obywatelskiej od stycznia 2017 roku prowadzi działalność w siedzibie przy ul. Toruńskiej 185 w Bydgoszczy. Dyżury odbywają się w każdy drugi wtorek miesiąca w godzinach od 16.00-17.30

Działalność PIO ma na celu edukację mieszkańców, wspieranie i aktywizowanie społeczności lokalnych oraz budowanie społeczeństwa obywatelskiego. W Punkcie udzielane są indywidualne porady, przekazywane są informacje nt. przysługujących praw oraz na temat lokalnych i ponadlokalnych instytucji i organizacji, które mogą być pomocne w załatwieniu zgłaszanych problemów. Do współpracy zapraszani są specjaliści z różnych dziedzin. Partnerami w programie są: Policja, Straż Miejska, Zespół Szkół Nr 18, Rada Osiedla Łęgnowo.

W 2018 roku odbyło się 10 dyżurów Punktu Informacji Obywatelskiej. Podczas dyżurów udzielano porad m. in. w zakresie:

- świadczeń udzielanych przez ośrodek pomocy społecznej,
- spraw osób niepełnosprawnych (uprawnienia, świadczenia),
- zatrudnienia i prawa pracy,
- instytucjonalnej opieki nad osobami starszymi i niepełnosprawnymi,
- spraw mieszkaniowych oraz kontaktów z urzędami, sądami i innymi instytucjami.

Realizacja przedsięwzięcia promuje Ośrodek jako instytucję rozwijającą komunikację w środowisku lokalnym oraz wspierającą i edukującą obywateli a także uczącą ich samodzielności w rozwiązywaniu indywidualnych spraw.

4. Klub wolontariatu

Koordinatorzy Klubu Wolontariatu uczestniczyli w spotkaniach mających na celu promowanie idei wolontariatu oraz wymianę doświadczeń organizowanych przez Urząd Miasta Bydgoszczy oraz warsztatach dla osób angażujących się w wolontariat wśród seniorów.

W wyniku nawiązanej współpracy wolontariusze z Zespołu Szkół Chemicznych uczestniczyli w zorganizowanej przez ośrodek zabawie dla osób niepełnosprawnych. Wolontariusze z Zespołu Szkół nr 26 i Szkoły Podstawowej nr 60 w Bydgoszczy w ramach akcji walki z głodem przekazali artykuły żywnościowe, słodczy na rzecz rodzin wielodzietnych oraz osób samotnych z terenu działania tut. Ośrodka.

5. Zabawa andrzejkowo-mikołajkowa dla osób niepełnosprawnych.

20 listopada 2018 r. odbyła się zabawa andrzejkowo - mikołajkowa dla osób niepełnosprawnych intelektualnie w Młodzieżowym Domu Kultury nr 1 w Bydgoszczy przy ul. K.K. Baczyńskiego 3 organizowana raz w roku przez pracowników socjalnych Rejonowego Ośrodka Pomocy Społecznej „Wyżyny”.

W imprezie uczestniczyło 40 osób niepełnosprawnych w wieku 6-60 lat wraz z opiekunami (łącznie 90 osób).

We wspólnej zabawie udział wzięli wolontariusze z Zespołu Szkół Chemicznych wraz z opiekunem. Młodzież wykazała się dużym zaangażowaniem i serdecznością w stosunku do osób niepełnosprawnych.

Dzięki sponsorom m.in. Radzie Osiedla „Wyżyny”, Radzie Osiedla „Kapuściska” i osobom prywatnym przygotowano dla uczestników poczęstunek. Na zakończenie zabawy każdy z nich otrzymał paczkę – niespodziankę.

Impreza podkreśla znaczącą rolę integracji między osobami o różnym stopniu sprawności motorycznej i intelektualnej, a radość i uśmiech na ich twarzach powoduje potrzebę kontynuacji takich imprez.

POZOSTAŁA DZIAŁALNOŚĆ MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ SKIEROWANA DO SPŁECZNOŚCI LOKALNEJ

Projekt „Wymień się ciepłem” –

Akcję koordynuje miejski Ośrodek Pomocy Społecznej. Wymiana ciepła to społeczna akcja pomocowa, skierowana do mieszkańców która polega na dzieleniu się z osobami potrzebującymi ciepłymi ubraniami. Wieszaki, na których można pozostawić ciepłe kurtki, płaszcze, czapki czy spodnie w okresie jesienno – zimowym zostają postawione w 6 miejscach na terenie Bydgoszczy. Każdy kto potrzebował ciepłej odzieży mógł skorzystać z odzieży pozostawionej na wieszaku.

Program miejski „Bydgoska Karta Seniora 60+”, skierowany jest do osób, które ukończyły 60 rok życia i są mieszkańcami Bydgoszczy. W roku 2018r. pracownicy Rejonowych Ośrodków Pomocy społecznej wydali łącznie 7592 karty z czego 1478 w roku 2018.

Seniorzy uzyskali od pracowników kompleksową wiedzę dotyczącą zniżek m.in. w zakresie edukacji, kultury, sportu, rekreacji, zdrowia i rehabilitacji oraz wielu innych, które znajdują się w ofercie Partnerów Programu

PODSUMOWANIE I WNIOSKI

Z przedłożonego sprawozdania wynika, że pracownicy socjalni MOPS w 2018 roku większość działań aktywizujących i wspierających kierowali do osób starszych.

Społeczna aktywizacja seniora jest realizowana najczęściej w środowisku lokalnym na terenie Rejonowych Ośrodków Pomocy Społecznej. Osoby starsze, samotne, schorowane często są wykluczone z życia społecznego, co powoduje przygnębienie i apatię. Seniorom potrzebna jest aktywność, która pozwoli na wykorzystanie ich potencjału, wiedzy, umiejętności oraz doświadczenia życiowego.

Głównym celem stało się przeciwdziałanie marginalizacji osób starszych i ich wykluczenia społecznego, pomoc w odnalezieniu się we współczesnym świecie oraz przeciwdziałanie zjawisku niepokoju i lęku, który często pojawia się u osób starszych żyjących samotnie bądź w osamotnieniu. Działania pracowników socjalnych realizowane są w oparciu o świadczoną pracę socjalną na rzecz grup oraz lokalnego środowiska osób starszych, którzy ukończyli 60 r. ż.

Z obserwacji pracowników socjalnych wynika, że seniorzy chcą być jak najdłużej samodzielni i korzystać z życia, dlatego realizowali swoje pasje, inicjowali nowe wydarzenia, co pozwoliło im zwiększyć poczucie satysfakcji i optymizmu życiowego.

Korzyścią udziału w proponowanych formach aktywności społecznej było :

- wzrost poczucia własnej wartości, użyteczności dla innych;
- rozbudzenie i wzrost kontaktów społecznych, często ucieczka przed samotnością;
- zachowanie kondycji psychicznej i fizycznej;

- możliwość realizacji własnych pasji;
- rozwijanie umiejętności, zdobywanie nowej wiedzy;
- poczucie dobrze wykorzystanego czasu;

Podjęte działania nie wymagały wysokich nakładów finansowych, a do zajęć edukacyjno-kulturalnych oraz korzystania z miejskich atrakcji wystarczył tylko czas, chęć uczestnictwa oraz energia, której seniorzy mieli pod dostatkiem. By podnieść jakość życia i umożliwić w pełni udział w realizowanych przez nas działaniach na rzecz społeczności lokalnej seniorów wielokrotnie pracownicy pozyskiwali sponsorów oraz nawiązywali współpracę z nowymi koalicjantami i partnerami.

W ramach oferowanego wsparcia pracownicy socjalni organizowali spotkania okolicznościowe, warsztatowe zrealizowali projekty socjalne, uczestniczyli wraz seniorami w wycieczkach, imprezach kulturalnych, współpracowali z organizacjami pozarządowymi oraz placówkami ochrony zdrowia.

Szereg powyższych działań z zakresu aktywizacji seniorów, wyrównywaniem szans dzieci z rodzin dysfunkcyjnych czy też pomoc w zakresie przemocy, rozwiązywania konfliktów w rodzinie oraz integracji międzypokoleniowej prowadzone były przez pracowników socjalnych przy współudziale zaprzyjaźnionych stowarzyszeń, instytucji, firm prywatnych i wolontariuszy.

Działania skierowane do rodzin z dziećmi łączyły kulturę i edukację z przyjemnościami. Celem pracowników socjalnych było nie tylko pokazanie dzieciom świata, którego dotąd nie znały, ale także uwrażliwienie ich na potrzeby innych. Rodziców wyposażono w nowe umiejętności, które pozwolą im na właściwe wypełnianie funkcji rodzicielskich.

Spotkania organizowane w ramach działań środowiskowych miały różnorodny charakter. Przede wszystkim miały zbudować więź społeczną między uczestnikami, poczucie przynależności do grupy, eliminować poczucie osamotnienia i stagnacji. Kolejnym celem działań środowiskowych była szeroko rozumiana edukacja, zarówno z zakresu zachowań prozdrowotnych, jak i kulturalnych.

UZASADNIENIE

1. Przedmiot regulacji

Przedmiotem regulacji jest przyjęcie przez Radę Miasta Bydgoszczy sprawozdania z realizacji „Programu Aktywności Lokalnej Miasta Bydgoszczy na lata 2018-2025” za rok 2018.

2. Omówienie podstawy prawnej

Zgodnie z art. 4 ust. 1 pkt 3 ustawy o samorządzie powiatowym (Dz.U. z 2019 r. poz. 511) powiat wykonuje określone ustawami zadania publiczne o charakterze ponadgminnym w zakresie pomocy społecznej.

W myśl art. 12 pkt 4 ustawy o samorządzie powiatowym (Dz.U. z 2019 r. poz. 511) do wyłącznej właściwości rady powiatu należy stanowienie o kierunkach działania zarządu powiatu oraz rozpatrywanie sprawozdań z działalności zarządu, w tym z działalności finansowej.

Zgodnie z art. 92 ust. 1 pkt 1 ustawy o samorządzie powiatowym (Dz.U. z 2019 r. poz. 511) funkcje organów powiatu w miastach na prawach powiatu sprawuje rada miasta.

W myśl art. 110 ust. 10 oraz art. 112 ust. 13 ustawy z dnia 12 marca 2014 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1508, poz. 1693, poz. 2192, poz. 2354, poz. 2529; z 2019 r. poz. 271) Rada Miasta Bydgoszczy biorąc pod uwagę składane przez kierownika ośrodka pomocy społecznej sprawozdanie z działalności ośrodka oraz przedstawione potrzeby pomocy społecznej, opracowuje i kieruje do wdrożenia lokalne programy pomocy społecznej. Jednym z takich programów jest Program Aktywności Lokalnej.

3. Konsultacje wymagane przepisami

Nie dotyczy. Uchwała nie wymaga konsultacji.

4. Uzasadnienie merytoryczne

Podstawą prawną realizacji Programu Aktywności Lokalnej jest art. 112 ust. 13 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej, zgodnie z którym Rada powiatu biorąc pod uwagę potrzeby w zakresie pomocy społecznej, opracowuje i kieruje do wdrożenia lokalne programy pomocy społecznej.

Program Aktywności Lokalnej jest narzędziem wspierającym rozwój aktywnej integracji i służy realizacji działań na rzecz aktywizacji społecznej i rozwiązywania problemów społeczności lokalnej, a także zapewnieniu współpracy i koordynacji działań instytucji oraz organizacji istotnych dla zaspokajania potrzeb członków społeczności lokalnej.

Biorąc pod uwagę sytuację osób korzystających z pomocy społecznej szczególnie zagrożonych wykluczeniem społecznym niezwykle ważne było stworzenie dla tej grupy oparcia społecznego, który wpływa nie tylko na jakość świadczonej pomocy, ale przede wszystkim powoduje powrót do uczestnictwa w życiu społecznym.

5. Ocena skutków regulacji

Realizacja uchwały nie wywołuje dodatkowych skutków finansowych. Programu realizowany był w ramach środków zapisanych w budżecie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bydgoszczy oraz środków organizacji i instytucji realizujących wymienione w załączniku do uchwały działania.